

Raadsplein besluitvormend

Datum 30 oktober 2017

onderwerp	Investerings- en exploitatieplan recreatieplassen
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Ekhart, Rutger (2975)
medeopstellers	Baarslag, Rienko (2706) Bruin, Ype de (2296) Dijkslag - Erdtsieck, Danielle (5124) Gruben, Nathalie (4166) Horstman, Tom (2553) IJerman, Wilco (2832) Koop, Aldert (3217) Kruizinga, Marco (2405) Loenen, Simone van (2707) Lunetta, Michele (4488) Stuij, Rene Tuqan, Iskander (2016)
afdeling	Beheer Openbare Ruimte
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Investerings- en exploitatieplan recreatieplassen Bijlage: Investerings- en exploitatieplan voor de recreatieplassen 2017-2026 Bijlage: Brief Natuurplatform Zwolle -Investerings- en exploitatieplan recreatieplassen 2017-2026 Bijlage: Inspreekstekst dhr Keen - HSV hengelsport Zwolle Bijlage: Korte terugblik debatronde d.d. 09-10-2017- Investerings- en exploitatieplan recreatieplassen

Voorgesteld besluit raad

1. Het investerings- en exploitatieplan voor de recreatieplassen vast te stellen met onder meer de volgende onderdelen:
  - a. aanschaf van een nieuw modern parkeersysteem voor de Wijthmenerplas met betalen achteraf.
  - b. renovatie van de toiletgebouwen op de Wijthmenerplas.
  - c. een uitgebreidere bezetting van de reddingsbrigade op de Wijthmenerplas en de Milligerplas op warme dagen in het weekend, met betaling van een vergoeding voor de vrijwilligers.
  - d. aanvullende investeringen en groot onderhoud op de drie plassen.

2. De kosten van de investeringen (€ 406.900) en het tekort op de exploitatie (€ 35.700 in 2019) te dekken uit de reserve NUTW (afkoopsom Provincie en meerjarig incidenteel door de raad beschikbaar gestelde middelen) en de onderhoudsreserve Recreatieplassen, met de volgende aanvullende maatregelen:

- a. verhogen van het parkeertarief in het hoogseizoen op de Wijthmenerplas van € 3 naar € 5 per dag.
- b. doorberekenen parkeerinkomsten derving in het hoogseizoen op de Wijthmenerplas aan organisatoren van commerciële evenementen en het evenementenbeleid op dit punt aan te passen (€ 1.000 per dag).
- c. de investering voor de verbouwing van de toiletgebouwen en de aanpassing van de trailerhelling op de Wijthmenerplas te dekken uit de onrendabele Vervangingsinvesteringen BOR bomen en beplanting 2015.

Beslisnota voor de raad

Datum 4 juli 2017

Openbaar

Onderwerp Investerings- en exploitatieplan recreatieplassen
Versienummer 1.0

Portefeuillehouder Wethouder R. de Heer
Informant Rutger Ekhart en Danielle Dijkslag
Afdeling BOR/ECL
Telefoon (038) 498 2975
Email r.ekhart@zwolle.nl

Bijlagen 1. Investerings- en exploitatieplan voor de recreatieplassen 2017-2026

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1) Het investerings- en exploitatieplan voor de recreatieplassen vast te stellen met onder meer de volgende onderdelen:
  - a) aanschaf van een nieuw modern parkeersysteem voor de Wijthmenerplas met betalen achteraf.
  - b) renovatie van de toiletgebouwen op de Wijthmenerplas.
  - c) een uitgebreidere bezetting van de reddingsbrigade op de Wijthmenerplas en de Milligerplas op warme dagen in het weekend, met betaling van een vergoeding voor de vrijwilligers.
  - d) aanvullende investeringen en groot onderhoud op de drie plassen.
- 2) De kosten van de investeringen (€ 406.900) en het tekort op de exploitatie (€ 35.700 in 2019) te dekken uit de reserve NUTW (afkoopsom Provincie en meerjarig incidenteel door de raad beschikbaar gestelde middelen) en de onderhoudsreserve Recreatieplassen, met de volgende aanvullende maatregelen:
  - a) verhogen van het parkeertarief in het hoogseizoen op de Wijthmenerplas van € 3 naar € 5 per dag.
  - b) doorberekenen parkeerinkomsten derving in het hoogseizoen op de Wijthmenerplas aan organisatoren van commerciële evenementen en het evenementenbeleid op dit punt aan te passen (€ 1.000 per dag).
  - c) de investering voor de verbouwing van de toiletgebouwen en de aanpassing van de trailerhelling op de Wijthmenerplas te dekken uit de onrendabele Vervangingsinvesteringen BOR bomen en beplanting 2015.

Datum 4 juli 2017

Inleiding

De afgelopen jaren zijn er veel ontwikkelingen geweest rond de recreatieplassen waardoor het nodig is de visie op de recreatieplassen en de (financiële) exploitatie opnieuw te bezien:

- Afgelopen jaren zijn er nieuwe initiatieven ontwikkeld zoals de waterskibaan van Lakeside (Wijthmenerplas) en een horecapaviljoen (Milligerplas) en daarnaast hebben evenementen (Wijthmenerplas) en camper plaatsen (Agnietenplas) hun plek gevonden bij de recreatieplassen, met de daarbij behorende invloed op de plassen. Rond de Agnietenplas is gesproken over samenwerking of overdracht van het beheer aan de exploitant van de camping.
- In 2013 heeft de Provincie Overijssel besloten om de subsidie voor het onderhoud van de toeristische infrastructuur, waaronder de recreatieplassen stop te zetten. De Provincie heeft als overgangsvoorziening een eenmalig bedrag ter beschikking gesteld, waarvan een bedrag van € 380.000 voor de recreatieplassen. Voor de langere termijn moet de financiële exploitatie op een andere manier sluitend worden gemaakt.
- Er zijn onderhouds- en vervangingsinvesteringen noodzakelijk op de plassen (toiletgebouwen Wijthmenerplas, Parkeersysteem Wijthmenerplas).

Beoogd effect

Het waarborgen en vergroten van de aantrekkelijkheid van de recreatieplassen voor de recreanten en inwoners van Zwolle voor nu en de langere termijn, om op een laagdrempelige manier dicht bij huis te kunnen recreëren.

Argumenten

Algemeen

1.1. Het investerings- en exploitatieplan biedt een kader voor de exploitatie van de recreatieplassen voor de komende tien jaar.

Tot nu toe ontbrak een duidelijk kader voor de exploitatie van de recreatieplassen. Daardoor moesten soms ad hoc keuzes worden gemaakt bij de ontwikkeling en de exploitatie van de plassen. Het voorliggende plan biedt een kader voor de keuzes en de operationele beheerplannen van de plassen.

Vervanging parkeersysteem Wijthmenerplas

1a.1. Het voorgestelde parkeersysteem is technisch up to date en geeft flexibiliteit naar de toekomst.

Het huidige systeem is technisch afgeschreven. Het nieuwe systeem voldoet aan de huidige eisen. Het is geschikt voor betaling met contactloze en gewone pin en kentekenregistratie voor ontheffingen. Er zijn camera's voor bewaking en het systeem staat in verbinding met de centrale op het Katwolderplein, zodat 24/7 hulp kan worden ingeroepen. Het systeem biedt richting de flexibiliteit om te werken met abonnementen op kenteken en maakt het mogelijk om het gebruik (geanonimiseerd) te monitoren (piekmomenten in- en uitrijden, gemiddelde verblijfsduur).

1a.2. Het voorgestelde systeem heeft een ondersteunende functie voor het beheersen van de toegang tot het gebied.

Het parkeersysteem is niet alleen bedoeld om parkeergeld te heffen om de kosten van de exploitatie van de Wijthmenerplas te betalen, maar speelt een belangrijke rol bij de beheersing van de toegang van het gebied i.r.t. sociale veiligheid. Het nieuwe systeem biedt daarvoor meer mogelijkheden dan het

Datum 4 juli 2017

oude systeem: er is camera toezicht bij de entree en het systeem kan worden gebruikt om het gebied af te sluiten na zonsondergang.

1a.3 Het huidige parkeersysteem is technisch afgeschreven en voldoet niet meer aan de moderne eisen voor betaling.

Bij het huidige systeem kan alleen met gepast muntgeld worden betaald en biedt geen mogelijkheden voor betaling met moderne middelen. Het nieuwe systeem is daarvoor wel uitgerust en biedt flexibiliteit naar de toekomst. Vooralsnog blijft contant betalen ook mogelijk.

1a.4. Een systeem van achteraf betalen zorgt ervoor dat wachtrijen voor de slagboom bij de entree worden beperkt.

De afgelopen jaren ontstonden op piekmomenten wachtrijen bij de entree. Dit werd deels veroorzaakt doordat alleen contant kon worden betaald, maar ook doordat bij entree van het gebied moet worden betaald. In het nieuwe systeem kan bij vertrek worden betaald. Daardoor kan snel worden doorgereden bij de entree van het gebied (alleen een kaartje trekken of inchecken met contactloze pin) en wordt meer gespreid betaald bij het verlaten van de plas.

1a.5. Een systeem van achteraf betalen zorgt ervoor dat arrangementen mogelijk zijn met uitrijkaartjes.

Als moet worden betaald bij de entree van het gebied, dan is het niet mogelijk om te werken met uitrijkaartjes. We willen vanuit het oogpunt van dienstverlening die mogelijkheid bieden voor bijvoorbeeld Lakeside of andere partijen die bezoekers ontvangen in het gebied.

Renovatie toiletgebouwen Wijthmenerplas

1b.1. De toiletgebouwen hebben groot onderhoud nodig of moeten worden vervangen.

De afgelopen jaren was de levensduur nog te verlengen met kleinschalig onderhoud, maar dat is niet meer voldoende. Daarnaast voldoen de gebouwen niet meer aan de eisen ten aanzien van sociale veiligheid.

1b.2. Renovatie van de bestaande toiletgebouwen is goedkoper en duurzamer dan nieuwbouw.

We hebben overwogen om nieuwbouw te plegen en hebben ook onderzocht. Nieuwbouw is twee keer zo duur en de basisconstructie van de bestaande gebouwen is nog goed bruikbaar voor minstens 20 jaar. We hebben gekeken of een combinatie met Lakeside mogelijk was voor het toiletgebouw dat het dichtst bij Lakeside staat. Gezien de spreiding van de toiletgebouwen vinden we dat in de praktijk niet wenselijk.

1b.3. Door te kiezen voor renovatie blijft het specifieke karakter van de gebouwen gehandhaafd, maar worden ze wel aangepast aan de eisen van nu t.a.v. bijvoorbeeld sociale veiligheid.

We vinden het waardevol om het specifieke karakter van de toiletgebouwen te handhaven. Die is verbonden aan het karakter van de Wijthmenerplas. De (inmiddels gepensioneerde) architect van de huidige toiletgebouwen heeft een modern ontwerp gemaakt met meer openheid en doorzicht door de gebouwen.

Datum 4 juli 2017

Uitbreiding van de reddingsbrigade

1c.1. De reddingsbrigade is naast een functie voor de veiligheid het visitekaartje van de dienstverlening.

Er zijn veel recreatieplassen die er voor kiezen geen reddingsbrigade aan te bieden, maar uit te gaan van de eigen verantwoordelijkheid van de recreant. Omdat er in de weekenden de beheerders niet altijd aanwezig zijn, heeft de reddingsbrigade in Zwolle naast een rol voor de zwemveiligheid ook een belangrijke bredere dienstverlenende functie. We kiezen er dan ook voor om de reddingsbrigade te continueren en verder te versterken.

1c.2. Een vergoeding voor de vrijwilligers van de reddingsbrigades helpt om voldoende bezetting te garanderen.

Voor de dienstverlening is het van belang dat bezoekers van de plas kunnen rekenen op de aanwezigheid van de reddingsbrigade. Op dit moment lukt het de reddingsbrigades niet altijd om voldoende bezetting te hebben, mede omdat het vrijwilligerswerk bij de jeugd in toenemende mate concurreert met weekendwerk. Het bieden van een vergoeding zorgt ervoor dat de bezetting beter kan worden gegarandeerd.

1c.3. Het uitbreiden van de inzet van de reddingsbrigade sluit aan bij de adviezen van het NIVZ naar aanleiding van de uitkomsten van de uitgevoerde riskassessment.

Het NIVZ (Nederlands Instituut Veiligheid Zwemlocaties) heeft op ons verzoek een riskassessment uitgevoerd voor alle drie de plassen. Daarin wordt onder meer geadviseerd om de inzet van de reddingsbrigade te versterken.

Aanvullende investeringen en groot onderhoud op de drie plassen

1d.1. Naast het parkeersysteem en de toiletgebouwen op de Wijthmenerplas zijn op de plassen andere investeringen / groot onderhoud nodig.

Het gaat bijvoorbeeld om de trailerhelling van de Wijthmenerplas die voor de hulpdiensten vernieuwd moet worden en waarbij tevens een voorziening wordt toegevoegd om een betere toegang tot de plas voor de duikers te realiseren. Daarnaast worden aanpassingen c.q. verbouwingen gedaan aan het onderkomen en de toiletgebouwen van de Milligerplas en de rioolaansluiting van het toiletgebouw bij de Agnietenplas. Zie voor een compleet overzicht het Investerings- en Exploitatieplan.

Aanpassing parkeertarief Wijthmenerplas

2a.1. Een verhoging van het tarief naar € 5 per dag in het hoogseizoen is gerechtvaardigd omdat de dienstverlening verbetert en het tarief de afgelopen jaren niet is verhoogd.

De afgelopen jaren hebben we ervoor gekozen om het parkeertarief niet te verhogen omdat het huidige systeem onvoldoende gebruikskwaliteit had om een verhoging te rechtvaardigen. Het nieuwe systeem biedt meer gebruiksmogelijkheden en gemak voor de gebruiker.

2a.2. Een verhoging van het tarief is nodig om de kosten te dekken.

Het oude parkeersysteem was financieel afgeschreven en kende daardoor lage kosten. Om deels de investering te kunnen dekken is een verhoging van het tarief nodig om het exploitatietekort te beperken.

Datum 4 juli 2017

2a.3. Het voorgestelde dagtarief in het hoogseizoen is nodig omdat we in het laagseizoen geen parkeergeld willen vragen om de drempel voor het gebruik van de plas in die periode laag te houden. We hebben overwogen om ook in het laagseizoen parkeergeld te vragen. In het laagseizoen heeft het gebied echter vooral het karakter van een park- en wandelgebied. Om ook in het laagseizoen levendigheid in het gebied te houden willen geen onnodige drempels opwerpen. Daar komt bij dat de voorzieningen op en rond de plas vooral zijn bedoeld voor de badgasten. Daarom willen we vooral de waterrecreant belasten om de kosten te dekken.

Anders dan in de huidige situatie is het nieuwe parkeersysteem ook in het laagseizoen operationeel. Daarmee wordt de toegankelijkheid van het gebied beheerst. Er moet ook in het laagseizoen een kaartje worden getrokken bij de entree, maar er wordt bij het verlaten van het terrein een nultarief gehanteerd.

2a.4. Het voorgestelde tarief is vergelijkbaar met het tarief dat elders in het land wordt gevraagd. Bij andere recreatieplassen wordt veelal ook een tarief van € 5 per dag gevraagd. We wijken dus niet af van wat gebruikelijk is.

In rekening brengen parkeerinkomstenderving bij commerciële evenementen op de Wijthmenerplas.

2b.1. Een evenement zorgt voor veel inkomstenderving terwijl de organisator zelf aan zijn bezoekers wel een commercieel parkeertarief in rekening brengt.

De grote commerciële evenementen zorgen voor een grote derving van parkeerinkomsten omdat het parkeerterrein in die periode niet gebruikt kan worden door recreanten. We gaan uit van een tarief van € 1.000, per dag. Dit bedrag is gebaseerd op de inkomstenderving voor de gemeente. Het gaat niet om een commercieel tarief. We voeren de maatregel gefaseerd in (vanaf 2018 de helft en vanaf 2019 in zijn geheel), om de organisatoren tijd te geven om hun exploitatie aan te passen.

2b.2. Het voorstel sluit aan bij de evaluatie van het evenementenbeleid uit 2015.

De wijze waarop Zwolle met evenementen omgaat is vastgelegd in het evenementenbeleid. Bij de evaluatie van het evenementenbeleid is aangegeven dat we overwegen de parkeerinkomstenderving in rekening te brengen bij de organisatoren van grote commerciële evenementen.

Benutten bestaande Vervangingsinvesteringen voor de renovatie van de toiletgebouwen

2c.1. De investeringen voor de VVI bomen en beplanting kan worden uitgesteld tot 2018, terwijl de renovatie van de toiletgebouwen en de vernieuwing van de trailerhelling al in het najaar van 2017 gestart moeten worden om op tijd te zijn voor het recreatieseizoen 2018.

Normaal gesproken zouden we de renovatie van de toiletgebouwen opnemen in de onrendabele Vervangingsinvesteringen voor 2018. Omdat de renovatie voor de start van het recreatieseizoen 2018 afgerond moeten worden stellen we voor te schuiven in de onrendabele VVI. Door vertraging in de uitvoering van de aanpassing van de Wijkgroenstructuren kan deze worden doorgeschoven naar 2018. De al gereserveerde middelen voor Bomen en Beplanting kunnen worden benut voor de renovatie van de toiletgebouwen.

Datum 4 juli 2017

Risico's

1c.1. We hebben met de reddingsbrigade globale afspraken gemaakt over de uitbreiding van de dienstverlening, maar of de implementatie haalbaar is moet komende tijd blijken.

Met het toevoegen van een extra dag in de bezetting van de reddingsbrigade bestaat het risico dat er niet genoeg vrijwilligers gevonden kunnen worden om de reddingsbrigade te bemensen, ondanks dat we een vrijwilligersvergoeding gaan betalen. Mocht in de uitwerking blijken dat het toch niet haalbaar is, dan zullen we u daarover informeren en voorstellen doen hoe hier mee om te gaan.

2b.1. Met het doorberekenen van de parkeerkostenderving aan commerciële evenementen organisatoren bestaat het risico dat het onaantrekkelijker wordt om evenementen te organiseren op de Wijthmenerplas.

We zien dit jaar al dat het aantal evenementen kleiner is dan voorheen. Om de drempel niet te groot te maken, brengen we een kostendekkend tarief in rekening, geen commercieel tarief.

Financiën

A. Incidentele investeringen:

Op de drie recreatieplassen gaan we voor € 406.900 investeren (zie het laatste hoofdstuk van het investerings- en exploitatieplan). Deze kosten worden als volgt gedekt:

- De onderhoudsreserve Recreatieplassen (€ 256.900).
- Het krediet voor de onrendabele Vervangingsinvestering BOR Bomen en Beplanting 2015 (€ 150.000): renoveren van de sanitaire units op de Wijthmenerplas (€ 110.000) en de vervanging van de trailerhelling (€ 40.000).

Zie het financiële overzicht van de incidentele investeringen en de prognose van de onderhoudsreserve in het laatste hoofdstuk van het investerings- en exploitatieplan.

B. Meerjarige exploitatie:

Het exploitatietekort neemt met € 15.250 af van circa € 50.000 de tot € 35.700 in 2019 (het jaar waarin alle beleidskeuzes zijn geïmplementeerd). Zie het overzicht van de wijzigingen in de financiële exploitatie en de meerjarige prognose van het exploitatieresultaat in het laatste hoofdstuk van het investerings- en exploitatieplan.

Oorspronkelijk was het de bedoeling om de netto pachtinkomsten van Lakeside ten gunste te laten komen van de exploitatie van de recreatieplassen, om daarmee het exploitatietekort te verminderen. Omdat de kosten voor de planvorming en procedures veel hoger zijn uitgevallen dan voorzien, zijn de netto pachtinkomsten zo klein dat dit geen bijdrage levert aan de vermindering van het exploitatietekort.

C. Meerjarige prognose reserve NUTW:

In de reserve NUTW is de afkoopsom van de provincie van € 380.000,- opgenomen. Daarnaast zit er de door de raad meerjarig incidenteel beschikbaar gestelde 4 jaarschijven (2013 t/m 2016) van € 55.000,- per jaar in de reserve. De stand per eind 2016 bedraagt € 480.000,-. Deze middelen worden jaarlijks ingezet ter dekking van de exploitatielasten op de plassen. De reserve heeft voldoende omvang om het tekort tot en met 2026 op te vangen (zie de meerjarige prognoses voor de reserves in het laatste hoofdstuk van het investerings- en exploitatieplan).

In komende jaren zoeken we naar alternatieve dekking dan wel meeropbrengsten om de exploitatie na 2026 dekkend te krijgen. We hebben daarbij de volgende denkrichtingen:

Datum 4 juli 2017

- Het parkeertarief (€ 5) is in de meerjaren prognose vastgezet op € 5 per dag in het hoogseizoen. De parkeerinkomsten zijn vanuit het voorzichtigheidsprincipe conservatief ingeschat. De kans bestaat dat de inkomsten in de praktijk hoger liggen, maar als dat niet zo is, dan kan het tarief worden verhoogd of kan toch buiten het hoogseizoen een tarief worden gevraagd.
- We willen met de eigenaar van de camping bij de Agnietenberg of door een verdergaande samenwerking kosten worden bespaard.
- Netto inkomsten van aanvullende pacht op de recreatieplassen kan ten gunste worden gebracht van de exploitatie van de plassen.

Communicatie

Er zijn gesprekken geweest met Lakeside, de Golfclub en de duikclubs om de voorstellen voor te bespreken en daar waar nodig bij te stellen. De belanghebbenden hebben positief op de voorstellen gereageerd. Uit de gesprekken is onder andere voortgekomen het voorstel om ook in de toekomst voor het laagseizoen geen parkeergeld te heffen. Dit is nader toegelicht in dit stuk. Na akkoord gaan met dit raadsbesluit zullen de omwonenden en overige belanghebbenden per brief worden geïnformeerd.

Vervolg

Na het raadsbesluit gaan we het investerings- en exploitatieplan uitvoeren. Op korte termijn starten we de volgende activiteiten:

- De aanbesteding van de aanschaf van het nieuwe parkeersysteem.
- De aanbesteding van de verbouwing van de toiletgebouwen op de Wijthemenerplas

We informeren u over de voortgang middels de reguliere beleidscyclus.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang 2017
Kenmerk 37627
Onderwerp Investerings- en exploitatieplan recreatieplassen

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 11-07-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 30 oktober 2017,

de voorzitter,

de griffier,